

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Samuelis De Cocceji, Henr. Fil. Sacræ Regiae Majestatis
Borussicæ Magni Cancellarii, A Consiliis Sanctioribus
Status Et Rei Bellicæ, Ordinis Nigræ Aquilæ Equitis Etc.
Jus Civile Controversum Ubi ...**

Opus Ad Illustrationem Compendii Lauterbachiani ...

Cocceji, Samuel von

Lipsiae, 1766

LIB. IV. TIT. I. De In Integrvm Restitvtione.

urn:nbn:de:gbv:45:1-9044

Si e contrario actor prius egit actione de calumnia in triplum *L. i. h. t.* non amplius agere condicione poterit, quia priori actione non tantum pœnam, sed & rem consecutus est. *L. 5. §. i. h.* Adeoque eandem rem alia actione consequi nequit: cum duæ rei persecutoriae nunquam concurrant. *d. l. 34. §. i. L. 41. §. i. O. A.* Hinc jam non

OBST. L. 5. h. ibi: puto alterutram sufficere.

RESP. Loquitur de rei persecutione, nam quantum rei persecutio-
nem attinet, alterutra sufficit, & alia quæstio est, quando alterutra
rei persecutionem consecutus est, an adhuc altera agi possit? & tum
nostra dissinctio valebit: Neque ea quæstio deciditur in *d. §. i.* Vid.
omnino *Struv. h. §. 60.*

OBJ. L. 7. pr. inf. h. ubi & condicō datur & actio in quadruplum.

RESP. Imo sola actio in quadruplum ibi datur ei, qui calumniam
passus est, condicō autem datur alii, qui aliquid dedit, ne mihi ne-
gotium faceat, adeoque hoc casu quadruplum illud est mera pœna;
hodie vero quadruplum cessare dictum est ad *q. i.*

LIB. IV. TIT. I.

DE

IN INTEGRVM RESTITV- TIONE.

*Qv. I. An restitutions ex L. 2. C. rescind. vend. L. 31. de
Jurej. & L. 33. de re jud. sint ex jure civili?*

NEG. Sed omnes restitutions sunt ex jure prætorio: Nam (1) *Dissent.*
restitutions inventæ sunt contra juris civilis rigorem, quem *Laut. p.*
prætor ex æquitate naturali mitigabat: *I. i. ff. restit. in integr.* & *I. 74. verb.*
3. l. 5. Eod. (1) Contradicō eset negotium jure civili validum esse, *rūm vel*
& eodem jure civili rescindi; sed prætoris hoc officium est: *dd. II. civilis.*
Idque (3) evidenter quoque probatur inde, quod jam ante dictam
l. 2. enormis lāsio iusta restitutions causa fuerit, l. 54. Contr. emt.
l. 12. §. i. Jur. dot. Adeoque ea non demum ab Imperatoribus in
d. l. 2. noviter introducta, sed olim jam in genere recepta, & per
dictos Imperatores exposita, confirmata, & ad certum lāsionis mo-
dum redacta fuit. B. Par. Disp. de Remed. Leg. 2. th. 15. & Disp. de
Rem. l. 3. C. Comm. Utr. jud. S. 1. th. 5. & 6. Idem quoque (4) de restitu-
tions.

tione ex L. 31. & l. 33. dicendum; hæc enim ante dictas leges fieri ex arbitrio judicis poterat, vi clausulæ restitutionis generalis si *qua justa causa mihi fuerit*. L. 1. §. 1. L. 26. §. f. ex quib. caus. Maj. Sed per dictas leges illæ causæ in specie definitæ, & confirmatæ sunt, indeque ius prætorium legibus saltem explicatum magisque definitum est.

Effectus insignis est; nam hæ quoque restitutions non finiuntur 30. annis, uti finirentur, si essent remedia juris civilis, sed quadriennio. L. f. C. ex quib. Caus. Maj. l. f. C. de temp. i. in egr. restit. Equidem cum in d. l. 2. novi aliquid, scil. ut laesio enormis ea sit, quæ duplum excedit, constitutum sit, sequitur in casu quando actor contendit, se ultra duplum laesum esse, posse quoque condicione ex d. l. 2. vel potius actione emti venditi agi, atque ita remedium civile cum prætorio concurrere; & tum si actor civili agat, non nisi 30. annis id finietur. Laut. p. 350. ubi de praxi testatur. Stryk. U. M. h. ibique Dd.

Qv. II. An restitutio jure Codicis a quocunque magistratu impetrari potuerit?

Laut. p. 75. verb. **A**PP. Modo jurisdictionem civilem habuerit. L. f. C. Ubi & apud Hodie quem. qua derogatum est dictæ t. 26. indeque non amplius est omnes. magis imperii. Quod etiam praxi confirmatum est. Odd. de restit. p. 1. q. 32. art. 4. Wef. h. pr. Struv. Ex. 8. §. 4. Stryk. U. M. h. §. 6. & 7.

EXCIPIUNTUR (1) arbitri d. l. f. c. p. x. Restit. in integr. C. J. A. h. t. th. 8. Odd. p. 1. q. 32. art. 8. (etsi laesio coram arbitro contingat: Dissent. Odd. d. art 8. n. 78. (nisi quæstio incidens sit. c. f. x. h. Wurms. O. 3. (2) judges pedanei, nisi quatenus ab eis dati sunt, qui propriam jurisdictionem in his causis habent, juxta d. l. f. At (3) mandatarii possunt, si ad omnes causas dati sint, vel hæ causæ specialiter iis mandatae, vel quæstio incidens sit. dict. l. f. c. 10. X. restit. in integr.

Qv. III. An judex contra propriam sententiam aliquem restituere posset?

Laut. p. 75. verb. **A**PP. Per text. expr. in L. 16. §. f. l. 17. L. 42. Min. Idque praxi etiam contra prætra propria Camerae observari ait Bluhm. prot. Cam. tit. 57. §. 5. Ubi tamen priam. hoc

hoc limitat, modo sit judex ordinarius non delegatus, qui si semel pronunciat, finita est ejus jurisdictio. Bluhm. d. l. & tit. 56. §. 24.

O B J. (1) Quod nemo possit esse judex in propria causa.

R E S P. Magistratus restituens non judicat hic in propria causa, neque pars allegat iniuriam sententiae, sed vel errorem, vel adversarii dolum &c. d. l. 16.

O B J. (2) Quod judex amplius corrigere suam sententiam non possit. L. 55. de re jud.

R E S P. Non potest eodem judicio, quippe quod sententia jam finita est; At hic novum & ex nova causa lesionis inchoatur judicium, de qua idem judex cognoscit. Non enim judex, et si in uno judicio sententiam dixerit, impeditur in alio quoque judicio sententiam dicere; &, si allegatis aliis causis cognoverit sententiam, priori judicio tam subsistere non posse, eam reformare.

Qv. IV. An actio rescissoria, vel actio quod metus causa &c. in foro speciali rei sitae institui possint?

R E S P. Non simpliciter, sed si contra possessorem dentur; L. f. C. Laut. p. 75. verb.
R ub. in rem. aff. Nam actio rescissoria est ipsa actio quæ amissa est, adiecta saltem nova qualitate rescissoriæ actionis, quia ex rescissione negotii restituitur. Hinc qualitas ea potest accedere tum reali vel in re-
actioni, quo casu contra omnes possessores datur, indeque in foro rei sitæ institui potest, d. l. f. tum personali, ut si agatur ex delicto, & v. g. propter dolum, metum &c. tunc institui potest in loco delicti, non rei sitæ. Idem est in actione quod metus causa, quæ intentatur etiam in loco rei sitæ, si ea contra tertium possessorem, non vero si contra ipsum metum inferentem ex delicto agatur.

Qv. V. In quo loco restitutio peti possit?

R E S P. In foro communii domicilii indistincte potest; in foro Laut. p. 75. verb.
contractus vero tum, cum restitutio actione ex ipso contractu petitur. Disp. B. Par. de Fundat. in territ. jurisd. sect. 4. §. 16. Contra Modo cau-
trahens enim ideo ibi convenitur, quia contrahendo in locum con- sa illarum
sensit, & in hoc facto se ei loco subjecit, ergo quicquid ea actione jurisd. &c.

Cocc. J. C. P. I.

Pp move-

movetur de hoc contractu, sive ut impleatur, sive ut rescindatur, ibi decidit atque cognosci potest. Atque ita *Praxi* obtinere ajunt *Coler. Proc. exec. p. 2. c. 1. n. 24. & 44. Covar. i. Var. ref. 4. n. 1.*

Dissent. *Struv. h. th. 4. & Laut. h. p. 75.*

Secus ergo si actione ex contractu restitutio peti non potest, sed v. g. ex capite minorum &c. iam enim ratio cessat, quod contrahendo in hunc locum consenserit, utpote cum iam non actione ex contractu sed alia actione, contra cuius actum agatur; deque hoc casu agit *L. 2. C. Ubi & apud quem: Conf. dict. Aut.*

Obj. (1) *L. 14. §. 4. C. Non num. pec.*

Resp. Illam agi de exceptione quae actioni opponitur, & sic necessario in eo loco fieri debet ubi actio intentatur, quia non potest alibi exceptio intentari. *dict. disp. sect. 4. §. 16.*

Dissent. (2) *Alciat. in c. 1. n. 23. in f. x. de judic. per L. 27. ff. Condic. ubi ubique repeti quid potest, ubiunque invenitur.*

Resp. Hoc inde est, quia per errorem ibi res gesta & pecunia soluta est, error autem excludit consensum se obligandi, nemus se obligandi ad certum locum. *dict. sect. 4. §. 16.*

Qv. VI. *An procurator generalis cum libera possit restitutionem in integrum petere?*

Laut. p. **N**EG. Sed ibi speciale mandatum requiritur. *L. 25. §. 1. L. 26. Min. 75. verb. velcum generali* **Hinc sup. l. 3. t. 3. q. 10.** jam dictum est procuratorem universalem id non posse, qui idem est cum procuratore cum libera: *sup. l. 3. t. 3. q. 1.*

Qv. VII. *An privilegium restitutionis sit reale an personale?*

Laut. p. **R**ESP. reale, nam & datur successoribus & fidejussionibus. *Vid. sup. L. 1. t. 4. q. 4. ubi Lauterbachium tanquam dissentientem & Successoribus allegavi, cum quo convenit Carpz. proc. tit. 17. a. 2. n. 28. Alii privilegium restitutionis mixtum esse ajunt. Carpz. d. l. n. 44. & p. 2. Refp. 98.*

Qv. VIII. *An contra parentes quoque restitutio detur?*

NEG.

NE G. L. f. C. Qui & adv. quia arguitur his remediis magna iniqui- *Laut. p.*
tas, adeo, ut ideo negotium, et si jure validum, rescindendum 75. verb.
sit, quod cum reverentia parentibus debita pugnat. d. l. Atque hoc *Parentes.*
verum est, si immedie contra patrem, ejusque factum, agitur; *Stryk.*
de U. M. tit. de Min. §. 12. Struv. Ex. 8. th. 56. ibique Dd.

DISSENTIT Dn. Berger. ad L. 2. C. Qui & adv. & in resol. ad
Laut. tit. de Min. propter L. 11. ff. I. 5. C. dol. mal.

Secus si contra alium, & v. g. (1) patris creditorem agatur, qui
pignus vendidit; vel (2) contra judicem, qui pro patre sententiam
dixit. *L. 2. C. s. adv. rem. jud.* (3) Contra donatarium, qui a patre ac-
cepit, *L. 2. C. s. adv. don.* (4) Si filius arrogatus se læsum ex arro-
gatione dicat, quia hac ipsa restituzione relatio seu respectus patris tol-
latur. *L. 3. §. 6. Min.* (5) Si contra patrem præscribentem allegatur
impedimentum legale. *arg. d. l. f.* cum neutquam hic attingatur fa-
ctum patris. (6) In casu N. 55. si contra vitricum vel matrem ad se-
cunda vota transiuntem petat restitucionem: Qui proinde textus omnes
nihil obstant.

Qv. IX. *An restitutio quoque detur ob minimam
laesionem?*

AFF. per L. 4. h. ubi exceptio firmat regulam in casibus non exce- *Dissent.*
ptis, *L. 6. Min. L. 22. damn. inf.* *Laut. p.*

EX C. (1) Si majori negotio fit præjudicium, d. l. 4. junct. *L. 21. de* *Dummo-*
Except. Ut cum quis ædes cum hortulo emit, & in horti quan- *dælio sit*
titate læsus sit, iniquum esset ideo restitucionem totius negotii fieri. *aliquus*
(2) Restitutio ex capite doli præcise requirit excessum duorum aureo- *&c.*
rum, *L. 9. §. f. L. 10. de dol. mal.* ne alterius fama ob rem modicam
periclitetur. (3) In emione quoque non datur restitutio nisi ex enor-
mi laesione, propter incertum rerum pretium. *L. 54. Contr. Emit. junct.*
L. 2. C. ref. Vend.

LIB. IV. TIT. II.

QUOD METUS CAUSA GESTUM, etc.

Qv. I. *An editum hoc detur propter vim ablativam,
expulsivam & turbativam?*

P p 2

A r.

